

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Leanca Liliana în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019, în cauza penală privind-o pe

Miron Svetlana Xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată în mun. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 10.07.2006 – 24.09.2007;*
2. *instanța de apel: 25.09.2017 – 11.12.2017;*
05.11.2018 – 29.01.2019;
3. *instanța de recurs: 28.03.2018 – 25.09.2018;*
21.05.2019 – 04.09.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2007, Miron Svetlana a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Dulap Victor și Varvariuc Cristina, hotărârea cărora în prezent cu recurs ordinar nu se atacă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpata Miron Svetlana, având intenția de recrutare a unei persoane în scop de exploatare sexuală comercială, știind cu certitudine că Josan Liliana se află într-o poziție vulnerabilă, exprimată în parte prin starea financiară grea și dorința acesteia de a-și redresa situația materială, abuzând

de aceasta, aflându-se în ap. xx, str. Xxxxx, mun. Xxxxx, a recrutat-o pe Josan Liliana, explicându-i că va acorda servicii sexuale în Cosovo, Iugoslavia, iar o perioadă de timp va lucra pentru a-i restitui inculpatei cheltuielile suportate pentru perfectarea documentelor necesare pentru ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova. La 12.05.2006, inculpata a organizat primirea de către Josan Liliana a pașaportului în secția de eliberare a pașapoartelor din str. Gheorghe Asachi, achitându-i costul acestuia, ulterior procurându-i biletul avia și formal a perfectat contractul cu nr. 01/12 din 16.05.2006 despre angajarea la muncă, pentru facilitarea ieșirii de pe teritoriul țării. La data de 23.05.2006 Miron Svetlana, aflându-se în clădirea aeroportului din mun. Chișinău a fost stopată de către colaboratorii de poliție imediat după trecerea controlului vamal.

Tot, Miron Svetlana, în luna mai 2006, având intenția de recrutare a unei persoane în scop de exploatare comercială, știind cu certitudine că Focșa Oxana se află într-o poziție vulnerabilă, exprimată în parte prin starea financiară grea și dorința acesteia de a-și redresa situația materială, abuzând de vulnerabilitatea acesteia, a recrutat-o, organizându-i ieșirea din țară procurându-i bilet de avion, pe care i l-a transmis acesteia la 22.05.2006 și formal a perfectat contractul cu nr. xxxx din 15.05.2006 despre angajarea în muncă, pentru facilitarea ieșirii de pe teritoriul țării. Ulterior, inculpata i-a explicat lui Focșa Oxana că timp de o lună v-a acorda servicii sexuale în Cosovo pentru a-i restitui cheltuielile suportate pentru perfectarea documentelor necesare pentru ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova.

La 23 mai 2006, Miron Svetlana, aflându-se în clădirea aeroportului din mun. Chișinău a fost stopată de către colaboratorii de poliție imediat după trecerea controlului vamal.

Astfel, prima instanță a calificat acțiunile inculpatei conform prevederilor art. 165 alin. (2) lit. a) Cod penal - recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane, cu sau fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială de către o persoană care anterior a săvârșit o faptă prevăzută la alin. (1).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Leancă Liliana în numele inculpatei, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpata să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse non privative de libertate invocând că, atât inculpata cât și avocatul acesteia au lipsit de la pronunțarea sentinței, nu au fost informați despre adoptarea sentinței și data adoptării sentinței integrale, despre existența sentinței a aflat de la mama sa care la rândul ei a aflat

de la polițiștii care s-au prezentat la ea la domiciliu în căutarea inculpatei, din momentul când a aflat a încheiat contract cu avocata Leanca Liliana, iar la 01.09.2017 a primit copia sentinței prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”.

A mai indicat că, în ședința de judecată în prima instanță s-a constatat cu certitudine că din partea organului de urmărire penală, precum și din partea părții vătămate, Josan Liliana care au acționat în comun, începând cu data de 02.05.2006 și până la terminarea urmăririi penale au efectuat acțiuni intenționat ilegale îndreptate spre provocarea, facilitarea și încurajarea inculpatei la săvârșirea acțiunilor infracționale prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, apărarea a menționat că prima instanță nu a constatat existența în acțiunile inculpatei nici un scop obligatoriu prevăzut de art. 165 Cod penal, greșit a încadrat acțiunile inculpatei, pe când probele prezentate, incontestabil demonstrează că acțiunile inculpatei întrunesc elementele constitutive ale componenței infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2017, apelul declarat a fost repus în termen și admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care: Miron Svetlana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal, încetat procesul penal cu liberare de răspundere penală conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25 - a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, Miron Svetlana, știind despre dorința lui Josan Liliana de a merge la muncă după hotarele țării, la rugămintea acesteia, în luna mai 2006 a organizat întâlnirea lui Dulap T. cu Josan L. în barul „Lider” din or. Ungheni.

Dulap Tudor, în luna mai 2006, aflându-se în barul „Lider” din or. Ungheni, aproximativ pe la orele 16:00, la rugămintea cet. Josan L. de a o ajuta în perfectarea pașaportului pentru a putea ulterior pleca la muncă peste hotare a organizat convorbirea telefonică a ultimei cu Miron Svetlana, explicându-i că ultima se va ocupa în continuare cu perfectarea pașaportului și deschiderea vizei pentru plecarea peste hotare.

Tot ea, în luna mai 2006, urmărind scopul înlesnirii practicării prostituției, știind cu certitudine că Focșa Oxana se află într-o poziție vulnerabilă, exprimată în parte prin starea financiară grea și dorința acesteia de a-și redresa situația materială, abuzând de vulnerabilitatea acesteia, a recrutat-o, organizându-i ieșirea din țară procurându-i bilet de

avion, pe care i 1-a transmis acesteia la 22.05.2006 și formal a perfectat contractul cu nr. 01/12 din 15.05.2006 despre angajarea în muncă, pentru facilitarea ieșirii de pe teritoriul țării.

Ulterior, inculpata i-a explicat lui Focșa O. că timp de o lună v-a acorda servicii sexuale în Cosovo pentru a-i restitui cheltuielile suportate pentru perfectarea documentelor necesare pentru ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova.

La 23 mai 2006, Focșa O., aflându-se în clădirea aeroportului din mun. Chișinău a fost stopată de către colaboratorii de poliție imediat după trecerea controlului vamal.

Astfel, instanța de apel a calificat acțiunile inculpatei conform prevederilor art. 220 alin. (1) Cod penal - „*îndemnul și înlesnirea practicării prostituției*”.

Instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatei se dovedește prin probele administrate la faza de urmărire penală și anume: declarațiile condamnatei Varvariuc Cristina; declarațiile condamnatului Dulap Tudor; declarațiile părții vătămate Josan Liliana; declarațiile părții vătămate Focșa Oxana; declarațiile martorului Varticuș Sergiu; declarațiile martorului Zgîrvaci Magdalena; procesul - verbal de ridicare a biletului avia de la Josan Liliana; procesul - verbal de examinare a biletului avia din 23.05.2006 ridicat de la Josan Liliana; procesul - verbal de ridicare a biletului avia din 23.05.2006 de la Focșa Oxana din 23.05.2006; procesul - verbal de examinare a biletului avia ridicat de la Focșa Oxana din 23.05.2006; procesul - verbal de ridicare a mijloacelor bănești din 23.05.2006 de la Focșa Oxana; procesul - verbal de examinare a pașaportului lui Josan Liliana din 05.06.2006; procesul - verbal de ridicare a bonului fiscal de la Josan Liliana din 16.05.2006; procesul - verbal de ridicare a mijloacelor bănești din 05.06.2006 de la Josan Liliana; procesul - verbal din 19.06.2006 de examinare a telefonului mobil ridicat de la Miron Svetlana, prin care se confirmă legătura telefonică a inculpatei Miron Svetlana și părțile vătămate.

Astfel, instanța de apel dând o nouă apreciere probelor din dosar, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat pe deplin vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal - „*îndemnul și înlesnirea practicării prostituției*”.

Instanța de apel a indicat că prin declarațiile inculpatei s-a constatat că, aceasta a săvârșit acțiuni de favorizare, acordate cât părții vătămate, Focșa Oxana, atât și părții vătămate Josan Liliana, în plecarea de către ultimele peste hotarele Republicii Moldova pentru practicarea de către acestea a prostituției comerciale, prin acordarea lor a ajutorului de perfectarea pașapoartelor și la procurarea biletelor de avion, fapte

confirmate și prin declarațiile părților vătămate date în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, care confirmă faptul că au convins-o pe inculpată să le acorde ajutor la perfectarea pașaportului și la procurarea biletelor avia, pentru a pleca peste hotarele Republicii Moldova, cu scopul de a practica acolo benevol prostituția comercială.

Mai mult, instanța de apel a statuat că în cadrul ședinței de judecată, inculpata a solicitat liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie, indicând că inculpata a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii încriminate și se căiește sincer de cele comise, prejudiciul material și moral a fost restituit.

Astfel, instanța de apel a conchis că inculpata a recunoscut vina integral în comiterea infracțiunii și s-a căit de cele săvârșite, și întrunește cerințele prevăzute la art. 1 din Legea nr. 210 din 29.07. 2016 și cade sub incidența prevederilor art. 2 din Legea menționată, ne constatând nici un impediment pentru a nu aplica în privința inculpatei a prevederilor legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, care, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței, invocând următoarele:

- apelul declarat urma a fi respins ca inadmisibil, deoarece au apărut dubii dacă avocatul a fost împuternicit de către inculpata S. Miron să-i reprezinte interesele și să conteste sentința, reieșind din faptul că inculpata este anunțată în căutare și cauza în fond cât și-n apel a fost examinată în lipsa inculpatei, iar avocatul nu a explicat în ce condiții a obținut semnătura inculpatei pe mandatul prezentat cât și cererea presupusă înaintată de inculpată de aplicare a actului de amnistie (nu a fost posibil de confirmat că semnătura aparține inculpatei Miron S., iar instanța de apel în decizia pronunțată motivat a ignorat cele menționate și nu s-a expus asupra admisibilității apelului declarat de către avocat, fapt ce constituie o eroare care urmează a fi corectată de instanța de recurs prin casarea deciziei și menținerea sentinței;

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și instanța de fond, și a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatei urmează a fi încadrate în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie expunând clar punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul versiunii puse la baza deciziei, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și

formală de ordin general a probelor și circumstanțelor prezentate de acuzare;

- fapta descrisă de către instanța de apel la pag. 4 a deciziei ca fiind constatată nu corespunde calificării în baza art. 220 alin. (1) Cod penal și anume, epizodul cu victima L. Josan nu este descrisă pe deplin fapta, nefiind indicat unde s-au consumat acțiunile, iar epizodul O. Focșa sunt indicate elemente improprii infracțiunii de proxenitism cum ar fi - abuzând de poziția de vulnerabilitate, fapt ce denotă că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, fapt ce constituie o eroare care urmează a fi corectată de instanța de recurs prin casarea deciziei și menținerea sentinței;

- instanța de apel a ignorat circumstanțele de fapt și de drept, că inculpata a săvârșit infracțiunea incriminată și corect instanța de fond a încadrat acțiunile acesteia în baza art. 165 alin. (2) lit. a) Cod penal, *„traficul de ființe umane, adică recrutarea persoanei în scop de exploatare sexuală comercială, abuzând de poziția de vulnerabilitate a acesteia săvârșită în mod repetat”*;

- din declarațiile părții vătămate Josan Lilia, a rezultat că, ea s-a deplasat la domiciliul inculpatei Miron S. pe str. Dimo, și ultima i-a propus să plece mai bine în Turcia decât în Cosovo, deoarece va primi cadouri de preț și mai mulți bani. Anume, Miron S. i-a dat bani pentru perfectarea pașaportului și după ce a primit pașaportul i l-a transmis inculpatei Miron S., care i-a spus că nu poate să-i procure bilet în Turcia, dar o să plece în Cosovo. Tot, inculpata i-a comunicat că va lucra în calitate de prostituată și i-a dat bani să-și procure haine și lenjerie. Numai cu Miron S. a vorbit de ce dorește să plece peste hotare, deoarece era într-o stare grea financiară. Miron S. i-a făcut cunoștință cu Oxana și Magdalena, care i-a dat cheile să se ducă într-un apartament, apoi a doua zi au mers la aeroport și fiind reținută a înțeles că contractul de muncă pe care i l-a dat Miron S. este fals, deoarece urma să lucreze ca chelneriță. Când s-au aflat în aeroport Miron S. o telefona permanent, pentru că retrăi;

- din declarațiile părții vătămate Focșa Oxana, rezultă că, ultima era în or. Chișinău cu o prietenă Magdalena, cu care a făcut cunoștință peste hotare, ea i-a făcut cunoștință cu Miron S. S-au întâlnit toate trei în Sectorul Rîșcani. Focșa O. i-a spus lui Miron S., că din cauza situației sale materiale grele, are nevoie să plece peste hotare la lucru. Miron S. i-a spus poate să o ajute să plece în Cosovo. Ea știa că pleacă să se prostitueze. S-au întâlnit de vre-o două ori cu Zgîrvaci, Magdalena și cu Miron S. au discutat referitor la plecarea ei urgentă. Miron S. i-a zis că trebuie să trimită faxul pașaportului ei pentru a-l trimite peste hotare. Ea a făcut copia pașaportului și a trimis copia prin fax apoi a sunat-o pe

Miron S.. Ea a întrebat-o pe Miron S. când poate pleca, iar aceasta i-a spus că timp de o săptămână se vor trimite banii din Cosovo. După o săptămână Miron S. a telefonat-o și a anunțat-o să vină la Chișinău pentru a pleca cu încă o persoană, Josan L. Actele, pașaportul și biletul Miron S. i le-a înmânat. A rugat-o pe Miron S. să-i dea o parte din bani pentru familie, la care Miron S. i-a spus că o să-i întoarcă când va ajunge în Cosovo, peste o zi, două Miron S. o săi trimită acasă. Era vorba de 300 dolari. Miron S. a suportat toate cheltuielile de plecare, tot Miron S. i-a spus că salariul ei va fi de 1000 dolari. În afară de biletele la avion Miron S. i-a dat contractul de muncă conform căreia trebuia să lucreze ca chelneriță la restaurant.(f.d. 61-67, Vol. II);

- instanța de apel, acceptând poziția apărătorului în interesele inculpatei prin care a solicitat liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie, indicând că inculpata a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate și se căiește sincer de cele comise, prejudiciul material și moral a fost restituit, în mod greșit a admis că aceasta cade sub incidența Legii nr. 210, cu privire la amnistie, deoarece inculpata nu a fost audiată în apel, fiind anunțată în căutare și în dosar nu sunt declarații depuse de inculpată în fața instanței de judecată care să confirme că recunoaște vina integral;

- fiind audiată în prima instanță, inculpata vina de comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut;

- instanța de apel a constatat în partea descriptivă a deciziei - 3 (trei) calificări:

1) săvârșirea infracțiunii de trafic de ființe umane, adică recrutarea, primirea unei persoane cu sau fără consimțământul acesteia, abuzînd de poziția de vulnerabilitate, organizîndu-i eșirea din țară, în scop de exploatare sexuală comercială;

2) iar la fila nr. 8 din decizie constată cu certitudine faptul că aceasta a săvârșit infracțiunea de favorizare, acordate cât părții vătămate, Focșa Oxana, atât și părții vătămate, Josan Liliana, în plecarea de către ele peste hotarele RM, pentru practicarea de către acestea a prostituției comerciale, prin acordarea lor a ajutorului la perfectarea pașapoartelor și la procurarea biletelor de avion;

3) iar în partea dispozitivă condamnă inculpata în baza art. 220 Cod penal, fără a aprecia probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- în consecință, instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată privind reincadrarea acțiunilor inculpatei, în pofida faptului că toate probele per ansamblu demonstrează vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. a) Cod

penal.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2017, în cauza penală privind-o pe Miron Svetlana, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel a tras o concluzie pripită privind admiterea apelului avocatului, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii.

Instanța de recurs a acceptat argumentele procurorului privind faptul că sunt dubii dacă avocatul a fost împuternicit de către inculpată, or, inculpata este anunțată în căutare, din care motiv, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, cauza a fost examinată în lipsa inculpatei, la fel nu este clar în ce condiții a obținut semnătura și pe cererea înaintată de inculpată de aplicare a actului de amnistie.

Mai mult, instanța de recurs a constatat că, conform procesului - verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 23 noiembrie 2017, avocatul Leancă Liliana, a declarat că mandatul este semnat de fiul inculpatei (f.d. 169 v. II).

Potrivit stipulărilor din art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interese le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescise, dacă ele nu sunt expres indicate pe verso mandatului sau, în modul stabilit de lege.

Respectiv, efectuarea de către apărător a cel puțin unei acțiuni prevăzute la art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, va cădea sub sancțiunea nulității, dacă aceasta nu îndeplinește/respectă cerințele menționate mai sus.

În speța dată, pe recto/verso mandatului (f.d. 140 vol. II) prezentat de avocatul Leancă Liliana în instanța de apel, sunt indicate împuterniciri caracteristice cauzelor civile și nu penale, ce a fost ignorat de instanța de apel.

Instanța de apel la constatarea faptei infracțiunii (f.d. 179 vol. II) a descris infracțiunea prevăzută de art. 165 Cod penal „a recrutat-o, organizându-i ieșirea din țară procurându-i bilet de avion ... i-a explicat lui Focșa O. că timp de o lună de zile v-a acorda servicii sexuale în Cosovo pentru a-i restitui cheltuielile suportate pentru perfectarea documentelor necesare pentru ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova. Dar la 23.06.2006, Focșa O. aflându-se în clădirea aeroportului din Chișinău a fost stopată de către colaboratorii de poliție imediat după trecerea controlului vamal", dar a calificat-o

greșit în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, ca îndemnul și înlesnirea practicării prostituției, prin ce se confirmă temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În cazurile când se constată că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica (aflarea peste hotarele țării, internarea într-o instituție medicală, etc.) recurentul trebuie să anexeze o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta sau, după caz, procura în original. Pentru a se evita orice confuziune asupra veridicității semnăturii aplicate pe cererea dată cu cea a titularului cererii (inculpatului) este necesară legalizarea semnăturii în conformitate cu legislația în vigoare.

Instanța de recurs a statuat că, instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, nu a ținut cont de declarațiile părților vătămate date în prima instanță, partea vătămată Josan Liliana a indicat că Svetlana Miron i-a dat bani pentru pașaport, ea a primit pașaportul și i l-a lăsat lui Miron Svetlana, atunci i-a spus că o să plece în Cosovo și va lucra în calitate de prostituată.

Instanța de recurs a indicat că, instanța de apel la rejudecarea cauzei urmează să verifice motivele care stau la baza repunerii în termen a apelului declarat de avocat, or, inculpata știa că este inculpată pe dosar, participând la câteva ședințe de judecată în prima instanță (f.d. 30, 33 vol. II) fiind apărată de avocatul Mărgineanu Iurie, ulterior eschivându-se fiind anunțată în căutare, astfel, urma să se intereseze despre dosar și soluția luată de prima instanță. Totodată, instanța de apel urmează să analizeze situația că apel în speța dată a avut dreptul de a depune și avocatul Mărgineanu Iurie care a participat până la pronunțarea sentinței.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019, a fost respins, ca inadmisibil, apelul declarat de către avocatul Leanca Liliana în numele inculpatei, cu menținerea sentinței.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, nu a existat temei legal pentru admiterea apelului declarat de avocatul Leanca Liliana în numele inculpatei și, potrivit legii, s-a impus respingerea acestuia ca inadmisibil, din motiv că există dubii dacă avocatul a fost împuternicit de către inculpată, or, inculpata este anunțată în căutare din care motiv, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, cauza a fost examinată în lipsa inculpatei. La fel, nu este clar în ce condiții a obținut semnătura și pe cererea înaintată de inculpată de aplicare a actului de amnistie.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, conform procesului - verbal al ședinței de

judecată în instanța de apel din 23 noiembrie 2017, avocatul Leanca Liliana, a declarat că mandatul este semnat de fiul inculpatei (f.d. 169 vol. II).

Potrivit stipulărilor din art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interese le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescise, dacă ele nu sunt expres indicate pe verso mandatului sau, în modul stabilit de lege.

Respectiv, efectuarea de către apărător a cel puțin unei acțiuni prevăzute la art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, va cădea sub sancțiunea nulității, dacă aceasta nu îndeplinește/respectă cerințele menționate mai sus. în speța dată, pe recto/verso mandatului(f.d. 140 v. II) prezentat de avocatul Leanca Liliana în instanța de apel, sunt indicate împuterniciri caracteristice cauzelor civile și nu penale, ce a fost ignorat de instanța de apel.

În cazurile când se constată că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica (aflarea peste hotarele țării, internarea într-o instituție medicală, etc.) recurentul trebuie să anexeze o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta sau, după caz, procura în original.

Pentru a se evita orice confuziune asupra veridicității semnăturii aplicate pe cererea dată cu cea a titularului cererii (inculpatului) este necesară legalizarea semnăturii în conformitate cu legislația în vigoare.

Totodată, s-a atras atenția că instanța de apel, ca primă etapă, verifică corectitudinea sesizării, iar în cazul în care apelul este inadmisibil, judecata nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația.

Soluția de respingere a apelului ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Leanca Liliana în numele inculpatei, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- instanța de apel la examinarea apelului nominalizat n-a respectat citarea legală a tuturor participanților la proces , adică n-au fost citate părțile vătămate fiind imposibil de a le interoga și a afla opinia lor referitor la apelul înaintat;

- instanța de apel n-a examinat, și respectiv, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, ci doar și-a limitat decizia s-a cu declararea apelului înaintat ca fiind

inadmisibil pe motiv că n-au fost confirmate împuternicirile avocatului L. Leanca. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că eu, avocata L. Leanca în ședința de judecată al Curții de Apel Chișinău din 23.11.2017, am declarat că mandatul meu a fost semnat de fiul lui Miron Svetlana. Aceste afirmații nu corespund adevărului. Eu n-am dat așa declarații, dar am indicat că mandatul a fost transmis spre semnătură lui Miron Svetlana prin intermediul feciorului acesteia. Tot instanța invocă și acel fapt că , mandatul n-a fost completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului prezentat, unde , în mod obligatoriu se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului apel, recurs, iar pe verso să fie indicate numele, pronumele și semnătura inculpatului. Aceste afirmații deasemenea nu corespund adevărului dat fiind faptul că mandatul prezentat este întocmit corespunzător adică cu respectarea prevederilor nominalizate . De asemenea, instanța de apel indică că potrivit stipulărilor din art. 68 alin. (5) CPP , apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interes le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescise, dacă ele nu sunt expuse indicate pe verso mandatului sau în modul stabilit de lege;

- faptul că de către mine n-a fost prezentată careva declarație notarial autenticată care să fi fost dată de către Miron Svetlana în confirmarea împuternicirilor mele, apoi aceasta a fost în imposibilitate să o facă deoarece se află ilegal în altă țară, fiind cu actele R. Moldova expirate și ca urmare n-a putut semna una ca aceasta. Totodată, conform CPP RM unicul act ce confirmă împuternicirile avocatului este - MANDATUL care consider că a fost îndeplinit și semnat în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În rest invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel.

9. La recursul ordinar declarat de partea apărării, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatei.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare

recurs ordinar. Astfel, apărătorul fiind în drept să declare recurs ordinar, atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Din actele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la data 29 ianuarie 2019, în prezența avocatului inculpatei, Leanca L., fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 246-248, vol. II), din care rezultă că avocatul inculpatei a fost înștiințat despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 28 februarie 2019.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel rezultă că, la 28 februarie 2019, în prezența procurorului și a avocatului inculpatei, din motivul complexității cauzei penale, pronunțarea deciziei motivate a fost amânată pentru data de 14 martie 2019.

Astfel, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 14 martie 2019 în prezența procurorului și a avocatului inculpatei (f.d. 249. vol. II).

Prin urmare, Colegiul atestă că în numele inculpatei a declarat recurs ordinar avocatul său, Leanca L., împotriva deciziei instanței de apel, la data de 22 aprilie 2019, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei aplicate de secția grefă Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție (f.d. 3, vol. III).

În prezenta speță, Colegiul penal specifică, că termenul de 30 de zile se calculează începând cu data de 15 martie 2019 și se epuizează la sfârșitul zilei de 15 aprilie 2019, ținând cont că a 30-a zi pentru depunerea recursului ordinar este 13 aprilie 2019, care este o zi de odihnă, pe când avocatul Leanca L. în numele inculpatei, a depus recurs ordinar la data de 22 aprilie 2019, adică după expirarea termenului de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de

repunere în termen a recursului.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal, conchide că termenul de 30 zile pentru declararea recursului ordinar de către avocatul inculpatei, Leanca L., a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

11. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Leanca Liliana în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019, în cauza penală privind-o pe *Miron Svetlana Xxxxx*, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *20 septembrie 2019*.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana